

Poli à ləterəŋi niŋcyiŋi ŋgemu tun Timəti á ke Mpe yii à yaa yii cè mà jwo yii jyè ləterəŋi funŋo jwumpe e ke

Poli u à ŋge ləterəŋi tun Timəti á. Timəti tuŋi na mpyi Girəki. U nuŋi sí jyε Yahutu, uru Yahutucwoŋi mpyi a pa uye kan Yesu á.

Nyε tèni i Poli à Jwumpe Nintanmpe jwo Azi kǔluni shiinbil'á ke, u ná Timəti à piye nya. Lire pyiŋkanni na pi à jyè piye e. Mà Poli yaha Kile jwumpe njwuŋi na, tooyo niŋyahay'e Timəti mpyi maha ŋkàre ná u e. Dánafeebii kuruŋyi kani li mpyi a Poli funŋo pən ke, u mpyi maha Timəti tunni pire dánafeebil'á. Mà Timəti yaha Kile jwumpe njwuŋi na Efese kànhe e, Poli à ŋge ləterəŋi niŋcyiŋi tūugo u á maa kapyaa sicyεere cya u á.

U à yi jwo u á na cycelentiibii kafinivinibii pi jyε na Kile jwumpe labali na yu Efese kànhe yaha kurugo ke, na Timəti u yi jwo dánafeebil'á na pi àha ntaha pire ŋwəh'i mε, na pi Kile kuni jyε sée mε. Pi maha jwo na diŋyεŋi yaayi pun'á pi, na ŋgemu la ká mpyi si shwə yire yapiyi na ke, urufol'á yaa u a yalyire ná yabyεere tà fún, urufoo mú sí jyε a yaa u fúru pyi mε. Nka Poli à jwo na yaayi Kile à dá diŋyεŋi i ke, yire pun'á ŋwə.

U à Kile pèenŋkanni jwo u á.

Pyiŋkanni na dánafeebii kacwənribil'á yaa pi pyi ke, Poli à lire jwo u á mú.

Timoti na mpyi cyelentu nàñjiibile. Lire kurugo yereñkanni na u à yaa u a dánafeebii yerege ke, Poli à lire kuni le u taan.

Poli à Timoti shéere

¹ Mii Poli u nyé Yesu Kirisita túnntunjø mà tåanna ná wuu shwofoonji Kile túnnture e ná Yesu Kirisita, wuu sònñjore tatahage e ke,

² mii u à nyé leterenji tun mu á, Timoti, mu u nyé mii jyanji sèesee wuñi mà tåanna ná Kile kuni i. Wuu Tuñi Kile ná wuu Kafoonji Yesu Kirisita pi nwø ma na, pi i nyúñaara ta ma na, pi i yyeniñke kan ma á.

Poli à cyelentiibii kafinivinibii kyaajwo Timoti á

³ Bà mii à yi jwo a waha mu á, mii niñkarenji Masedoni kùluni i mε, mu à yaa mu u ntèen Efese kànhe e, cyelentiibii pi nyé na Kile Jwumpe labali na yu ke, maa pi sige lire na.

⁴ Yi jwo pi á na pi àha piye pwø jwunjyempe laaga baa wumpe ná pi à fworo tulyeyi njemu i ke, yire siifeebii meyi nàkaante laaga baa woore niñkwombaare na mε. Cyire karigii maha nàkaante nyahage, cyi nyé a yyaha tí ná Kile nyii wuuni i mε, wuu maha lire ndemu cè u kuni cye kurugo ke.

⁵ Kuru yerege nyúñke ku nyé pi á, bà pi si mpyi si pi shinnyebii kyaá táan piy'á ná zòvyinre ná funyçenñke ná dánianji sèe wuñi i mε.

⁶ Nka pìi na nyé wani, pir'á kàntugo wà lire kun'á, maa ñkwôro na jwumpe laaga baa wumpe kanni yu.

⁷ Pi la nyé si mpyi Kile Saliyanji cyelentii, mà li ta jwumpe pi nyé na yu ke, pi nyé a puru yyaha cè

mε. Pi à piye pwɔ maa sùpyire kâlali ndemu na ke, pi nyε a lire cè mε.

8 Kile Saliyanji wi ke, wuu à li cè na u à jwɔ, ñka fo sùpyire ká a ñkâlali u na na jwɔge.

9 Wuu à li cè mú na uru Saliyanji nyε a tìŋε shintibii kurugo mε, ñka u à tìŋε shinpiibii kurugo. Mpii pi à jnùŋo kyán Kile na ke, mpii pi nyε pi nyε na fyáge Kile na mε, ná kapimpyiibii, Kile à Saliyanji tìŋε pire mpii puni mεe na. Mpii pi nyε pi nyε na Kile père mú mε, ná Kile mékéegé feebii ná mpii pi à pi sifeebii cùmu lemε pi ke*, ná supyiboompii, Kile à u Saliyanji tìŋε pire puni mεe na,

10 ná jacwoobii ná nàmbaabii pi maha wwùu ná piye e ke, ná mpii pi maha sùpyire cwôre na mpéreli ke, ná kafinivinibii ná mpii pi maha ñkâre Kile na laaga baa ke, ná kyaa maha kyaa l'à kàntugo wà kàlañi njcennj'á ke, Kile à Saliyanji tìŋε cyire karigii puni pyifeebii mεe na.

11 Uru kàlañi njcennji na nta Jwumpe Nintampe e, mpe p'à Kile pèente cyée wuu na ke. Kilenji u nyε yyenjñke kanfoonji ke, uru u à mpe jwumpé kan mii á.

Poli à fwù kan Kile á, naha na yε Kile à jwɔ u na maa u shwɔ

12 Mii à fwù kan wuu Kafoonji Yesu Kirisita á, naha na yε u à cyége taha mii na, maa mii pyi u báarapyi, maa fânha kan mii á uru báaranji mεe na.

13 Mâ li ta tèecyiini i, mii mpyi na u mege këege, mpii pi à dá u na ke, marii pire kyérege, marii pi cyere mú. Ñka Kile à jnùñaara ta mii na, naha na yε

* **1:9** Pìi maha jwo: «ná mpii pi maha pi sifeebii bùu ke».

mii mpyi na cyire karigii pyi cyi jncèmbaañi funjke e, mii mpyi na sàha ñkwò a dá Yesu na mε.

¹⁴ Nka wuu Kafooni Kile à jnwɔ mii na sèe sèl'e, maa mii tège, ka mii i dá Yesu Kirisita na, maa u kyaa tåan nay'á.

¹⁵ Mpe jwumpe na nyε kajyεε, sùpyire pun'là yaa ti jnεe pu na: Yesu Kirisita à pa dijyεni i si kapimpyiibii yige pi kapegigil'e. Pire kapimpyiibil'e, mii wogigii cyi à pi pi puni wogigii na.

¹⁶ Nka Yesu Kirisita à jnùnaara ta mii na, mii u mpyi kapimpyiibii puni nimpinji ke, lire nde cye kurugo, u à u lùtaanni cyée sùpyire na. U à tire yyecyeente pyi sùpyir'á, nte ti sí n-pa dá u na si shìni niñkwombaani ta ke.

¹⁷ Pèente ti taha saanrefoo Kile na tèrigii puni i, uru u nyε nyii na tèrigii puni i ke, sùpya nyε na u jnaa mε; uru u nyε Kileñi niñkinji fo tèekwombaa. Amiina!

Poli à Timoti yere na u uye pwɔ Kile kuni na

¹⁸ Mii jyañi Timoti, mii à nte túnnture jwo mu á mà tåanna ná Kile túnntunmpii pìi jwum'i, mpe p'à fyâンha a jwo mu kyaa na ke. Zhìñi mu nyε na leni bà sùpyire si mpyi si kàlañi sèe wuñi ta mε, puru jwumpe pu fàñha kan ma á lire zhíleni na.

¹⁹ Maye pwɔ Kile kuni jaaranji na ná funjçenñ'i. Kuru funjçenñk'à pìi kùuñø, ka pi Kile kuni jaaranji si yyére shwøhøl'e, mu à jwo bakwøøgø k'à fûru maa ntîge lwøhe jnwøh'i.

²⁰ Nàmbaa shuunni na nyε pire e, Imenø ná Alezandiri, mii à pire yaha Sitaanninji á, pi i ñkyala, bà pi si mpyi pi àha nûru raa Kile mege këege mε.

2

Dánafeebil'à yaa pi a Kile jnáare sùpyire puni kurugo

¹ Nyε yaage njencyiige mii nyε na jcaa dánafeebil'á ke, kuru ku nyε ḥke: yii a Kilejnareyi njcēnnyi shinji puni pyi, yii raa u jnáare sùpyire puni kyaa na, yii raa fwù kaan u á ti puni kurugo.

² Yii a Kile jnáare saanbii ná shinbwoobii puni kurugo, bà wuu si mpyi si ntèen yyejinjke ná ferempe e, s'a Kile pêre ná jaaraŋkanna njcēnn'i me.

³ Lire l'à jnwɔ, lire mú l'à táan wuu Shwofoonj Kile á.

⁴ U la nyε sùpyire puni si shwɔ, ti i sèeŋi cè.

⁵ Naha kurugo ye Kile na nyε njkin, sìsurulenjε njkin mú u nyε u ná sùpyire puni shwɔhɔl'e, sùpya u nyε u wi, Yesu Kirisita kyaa li.

⁶ U à uye kan mà pyi sùpyire puni jnùngwulwɔrɔ ti kapegigil'e. Kile nyii tèn'à nə ke, u à lire pyi si li cyée sùpyire na na uru la nyε ti i shwɔ.

⁷ Puru jwumpe njwuŋi kurugo, Kile à mii Poli tìŋ'a pyi u túnntunjø. Mii nyε a fine me, sèe u nyε u wi, supyishinji sanŋi u nyε u nyε Yahutuu me, Kile à mii tun na mii u sà a pire taanni u kuni jaaraŋkanni na, lire kuni li nyε sèeŋi.

Pyinjekanni na nàmbaabii ná cyeebil'à yaa pi a Kile kuni jnáare ke

⁸ Nyε cyaga maha cyag'e dánafeebii na binnini ke, mii la nyε nàmbaabii pi a pi cyeyi yîrige, pi raa Kile jnáare ná zòvyinre e, luyirili ná jwuŋyahama baa.

⁹ Mii la mú nyε cyeebii pi pi vàanŋyi nindeyi cè. Pi à yaa pi a vàanya leni njemu yi nyε yi sì pi njini faha me. Pi nyε a yaa pi a jnùŋyi pwu sùpyire s'a pi cyére kampyahii na me, pi nyε a yaa pi a vàanŋyi

lonjara wuyi ná pùcyage yaayi lonjara wuyi leni mε, mu à jwo seseñji wuyi ná ɳkèejcurigii lonjara wogigii.

10 Ƞka pi pùcyage yaleer'à yaa ti pyi kacenmpyiini, cewe maha ceewe u nyε na Kile père ke, amuni u à yaa u pyi.

11 Mà bâra lire na, cyeebii ká mpyi Kile Jwumpe tajwuge e, pi à yaa pi tèen tanuge e, pi raa pu núru pi raa naare pi a ntâanni ná p'e.

12 Mii nyε a nyε ceewe u a sùpyire kâlali na cyeebii nyε nàmbaabii nyùñø na mε, u à yaa u tèen tanuge e*.

13 Lire kajwuuni li nyε, Kile à Adama dá yyecyiige na, lire nywøhø na maa Awa dá.

14 Adama bà Sitaanniji à nywø fáanña yyecyiige na mε, Ƞka ceenji u à fyânhha a nywø fáanña, ka u u Kile nywømæeni yaha.

15 Ceeñji pyìisini sì n-jà u pyi u pôon u nùmpanjke e mε, li tegeni li nyε u kwôro Kile kuni i ná tàange ná tufeempe e, u uye pèrège cè.

3

Dánafeebii kurunjke kàanmucyafeebii kani

1 Mpe jwumpe na nyε kajyεe: Ƞgemu la ká mpyi si mpyi dánafeebii kurunjke kà kàanmucyafoo ke, urufoo la na nyε si kyaa niñcenne pyi.

2 Dánafeebii kurunjke kàanmucyafoon'à yaa u pyi sùpya, tìgire cyaga nyε Ƞgemu na mε, u à yaa u kúu u cwoñji na*, u u uye pèrège cè, u nyε a yaa u kyaa pyi

* **2:12** Pìi maha jwo: «Mii la nyε cyeebii pi pyi nàmbaabii cycalentii, lire nyε mε pi pyi nàmbaabii nyùñø na mε. Pi aha mpyi Kile jwumpe tajwuge e pi a yaa pi fyâha, pi raa núru.» * **3:2** Pìi maha jwo: «u à yaa u pyi ceewe niñkin poo.»

a tòro li tegeni taan mε, u à yaa u pyi sùpya ñgemu u à tíi ke, u à yaa u pyi nàmpənmarawa, u u jà u a sùpyire kâlali u a jwəge Kile kuni jaaraŋkanni na.

³ U nyε a yaa u pyi sinmbya mε, u mú nyε a yaa u pyi supyikyanga mε, ñka u à yaa u pyi jùmpinjefoo. U nyε a yaa u pyi kàshikwən mε, u múnaani mú nyε a yaa li lwó a pwə nàfuuŋi na mε.

⁴ U à yaa u jà u pyengə shiinbii cùŋkanni na, u pyìlbii s'a u père sèl'e.

⁵ Yire kajwuuni li nyε, ñgemu u nyε u nyε a jà u pyengə shiinbii cùŋkanni na mε, di urufoo sí n-jà Kile dánafeebii kurunŋke yyaha cù n-jwo yε?

⁶ U mú nyε a yaa u pyi sùpya niŋjyivənŋə Kile kuni i mε, lire jùŋke ku nyε u àha ñkwò uye pēe, Kile si ñkwò a u cêegə bà u à Sitaanniŋi cêegə mε.

⁷ Mpii pi nyε pi nyε Kile kuni i ná yii e mε, dánafeebii kurunŋke kàanmucyafoonŋi mú à yaa u pyi ná metange e pire shwəhəl'e, bà sùpyire si mpyi t'aha bú u njini faha, u u ncwo Sitaanniŋi kànhajke e mε.

Dánafeebii kurunŋke tegfeebii kani

⁸ Nyε dánafeebii kurunŋke tegfeebil'à yaa pi pyi metangafee, pi nyε a yaa pi pyi jwəmyahigii shu-unni jwufee mε, pi nyε a yaa pi pyi sinmbyaa mε, pi nyε a yaa pi a nàfuuŋi caa cyanŋkanna nimpii na mε.

⁹ Kuni i Kile à wuu le, ná li mpyi a ñwəhə tèecyiini i ke, pi à yaa pi a lire kuni jaare ná funvyinge e.

¹⁰ Pi à yaa pi kàanmucya sèl'e kampyi tìgire cyaga nyε pi na mε, pi i nta pi a uru báaraŋi pyi.

¹¹ Cyeebii mú à yaa pi pyi metangafee, pi nyε a yaa pi a sùpyire sannte mεyi kèegə mε, pi à yaa pi

piye pèrēge cè, pi à yaa pi pyi dánasupyii karigii puni i.

¹² Dánafeebii kuruŋke teḡefoonj'à yaa u kúu u cwoŋi na[†], u à yaa u jà u pylibii ná u pyenḡe shiinbii puni cùŋkanni na.

¹³ Mpíi pi nyé na uru báaranji pyi na jwøge ke, pire sí n-kêe. Pi sí raa pi báaranji pyi fyagara baa Kile kuni i, Yesu Kirisita wwoŋeege e.

Yaaga maha yaaga Kile à dá ke, yire pun'à jwø

¹⁴ Mii na sôŋnji, li sì mō mε, mii sí n-kàre mu yyére, ñka mii sí jcyii karigii séme si ntun mu á.

¹⁵ Mii mée ká mpyi mii nyé a wyèr'a nō mu yyére mε, mu sí li cè ñge lèterenji cye kurugo, pyinjkanni na Kile bage shiinbil'à yaa pi a Kile kuni jaare ke. Kuru bage shiinbii pi nyé Kile nyii wuŋi dánafeebii kuruŋke, pire pi à kàalanji sèe wuŋi cwøhø cinŋjo ná cinŋkunŋø fíge.

¹⁶ Sèe wi, kani li mpyi a ñwøhø Kile kuni i ke, li mpyi a pêe sèe sèl'e, sùpya sì n-sìi n-jà nàkaana pyi lire e mε:
Kirisita à uye pyi sùpya, maa uye cyêe sùpyire na,
Kile Munaani à li cyêe na u à tíi,
Kile mèlækεbil'à u nyá.

U kyal'à jwo supyishinjí pun'á,
Dijyεŋji cyeyi puni i, pìl'à dá u na,
Kile à u lwó a kàre niŋyiŋji na maa u pêe.

4

¹ Nyé Kile Munaani à yi fíniŋ'a jwo wuu á na dijyεŋji tèekwooni ká byanhara, pìi sí kàntugo wà

---

† **3:12** Pìi maha jwo: «Dánafeebii kuruŋke teḡefoonj'à yaa u pyi ceewe niŋkin poo.»

Kile kun'á, si ntaha kafinivinibii piì jwəh'i, mpii pi nyε na sùpyire wurugo ke, pire u kàlanji s'à fworo jínabil'e.

² Pire cyelentiibii na nyε kafinivinimii, pi à fyìnme tò wgomna, pi saha sì n-jà sèeñi cè n-wwû kafinare e mε.

³ Pire cyelentiibii maha sùpyire kâlali na fúruñi nyε a jwɔ mε, na yalyire shinji puni nyε a yaa t'a lyî mε, mà li ta Kile u à yalyire puni dá. U la nyε mpii pi à dá uru na maa sèeñi cè ke, pi fwù kan ur'á pi i ti lyî.

⁴ Yaaga maha yaaga Kile à dá ke, yire pun'à jwɔ, wuu nyε a yaa wuu cyé yaaga na mε, ñka wuu á yaa wuu fwù kan u á yaayi puni kurugo.

⁵ Wuu à li cè Kile Jwumpe cye kurugo na wuu aha fwù kan u á yaayi njemu kurugo ke, yire maha finijε.

Yesu Kirisita báarapyiñi niñcenji

⁶ Mu à yaa mu u jcyii karigii yyaha jwo dánafeebil'á, lire e mu sí n-pyi Yesu Kirisita báarapyi niñcenjε ñgemu u na uye jwɔ caa ná kàlanji niñcenji i Kile kuni i ke.

⁷ Ma hà raa jwujyempe laaga baa wumpe núru mε, pu nyε a fworo Kile e mε. Ta maye taanni Kile yyaha fyagare na.

⁸ Må cyeere taanna karigii cyì na, lir'à jwɔ, ñka mà maye taanna Kile yyaha fyagare na, lire tòonj'à pêe sèl'e
nyaha na yε Kile à jwəmeeeni lwó wuu á na
uru yyaha fyagare sí wuu niñjaanji ná wuu nùmpañke jwɔ.

9 Puru na jyε sèe, sùpyire pun'à yaa ti jyε uru sèenji na.

10 Nyε lire kurugo wuu na báaranji pyi, marii zhìŋji leni, jaha na yε wuu à wuye tñiŋε Kileŋji nyii wuŋji na, uru u jyε sùpyire puni Shwofoonji, ɻka mpíi pi à dá Yesu Kirisita na ke, pire wuuni l'à lyε.

11 Mu à yaa mu u cyire karigii yyaha jwo pi á sèl'e maa pi taanna cyi na.

12 Mu jaaraŋkanni njicenni l'à yaa li sùpyire sige t'àha bú ɻkwò mu wíi jcwô na mu na jyε nàŋkocyaawa mε. Mu a yaa mu u ma jwuŋkanni ná ma jaaraŋkanni ná ma ntàannamagare ná ma dániyanji ná ma zòvyinre cyêe dánafeebii na, bà pi si mpyi si mu pyiŋkanni lwó cyire karigii puni i mε.

13 Mà jwo mii u nɔ mu yyére ke, maye waha Kile Jwumpe Semenji ɻkàlaŋji na sùpyir'á, maa u jwumpe yyaha jwo pi á, bà pi si mpyi si ntaha pu fye e mε.

14 Kile túnnture ntemu t'à jwo mu kyaa na, ka dánafeebii kacwɔnribii si pi cyeyi taha mu jñùŋke na, ka mu u Kile màkange ɻkemu ta u báaranji mεe na ke, ma hà cye láha kuru na mε.

15 Maye waha maa cyire karigii pyi ná ma fànhé puni i, bà sùpyire si mpyi si jncè na mu na sì yyaha na Kile kuni i mε.

16 Ma jaaraŋkanni kàanmucya. Kàlaŋji mu jyε na ɻkaan sùpyir'á ke, maa uru kàanmucya mú. Maye pwɔ cyire karigii na tèrigii puni i. Lire ká mpyi, mu yabilinji sí n-shwɔ, mpíi pi jyε na mu jwumpe núru ke, pire mú sí n-shwɔ mu cye kurugo.

Yerɛŋkanni na Timoti à yaa u a dánafeebii yerege ke

¹ Ma hà raa jwujjwumbaama yu nàŋkolyeebii na mε, ɳka ta pi yerege ná lùtaanni i mu à jwo mu tii pi. Lire pyiŋkanni na mú, ta nàŋjiibii yerege mu à jwo mu cìmpyee.

² Cijjyeebii pi ke, ta pire yerege mu à jwo mu nεe pi. Cipyire mú ti ke, ta tire yerege mu à jwo ma cìmpyicyee, ɳka ná zòvinyinre e.

Leŋkwucyeebii pi à yaa ná ntègənji i ke

³ Tegəfee nyε leŋkwucyeebii mpiimu na mε, pire pi à yaa ná ntègənji i.

⁴ Nka pyi, lire nyε mε nampyire ká mpyi leŋkwucwoŋi ɳgemu á ke, pir'à yaa pi Kile yyaha fyagare ntaanninji sì pi pyenyi na, pi i pi sifeebii tugure lwó, bà pi sifeebil'à fyânhha a pi woore lwó mε. Lire l'à táan Kile á.

⁵ Leŋkwucwoŋi u nyε uye kanni na, ná sùpya nyε u á, ɳgemu u sí u tugure lwó mε, ur'à Kile pyi u cyεge tatahage, marii u jàare pìлага bâra canja na, bà Kile si mpyi si u tègε mε.

⁶ Nka leŋkwucwoŋi u nyε mayaare e ke, uru niŋkuŋi u nyε, ali mà li ta u nyε nyii na.

⁷ Ta dánafeebii kâlali ɳcyii karigii na, bà pi si mpyi s'a cyi kuni jaare, si mpyi tìgire cyaga baa mε.

⁸ Shin maha shin à yaa u u cìmpyiibii tugure lwó, ɳka u pyengε shiinbii wuuni l'à lyε. ɳgemu ká mpyi u nyε a lire pyi mε, urufol'à fworo Kile kuni i feefee. Kilecembaabii mú bá à pwórø urufoo na.

⁹ Leŋkwucyeebii pi à nō yyee beetaanre (60) na ke, l'aha nta pi mpyi a kúu pi nàmbaabii na, pire mpii mεyi y'à yaa y'a séməni dánafeebii s'a pire tère.

10 Pi à yaa pi pyi m^{et}tangafee pi kacenjekii cye kurugo, pi à yaa pi ta pi à pi pyibii byé byíjkanna njicenne na, pi à yaa pi ta pi à nàmpwuun mâra, maa dánafeebii tooyi jyé mû*, pi à yaa pi ta pi à kanhamafeebii pili tèg^e, pi à yaa pi ta pi à kacenjekii shiñi puni pyi. Ny^e leñkwucyeebii pi ny^e amuni ke, pire m^{ey}i y'á yaa y'a sém^enⁱ.

11-12 Nka leñkwucyeebii pi ny^e cipyire ke, ma h^a raa pire m^{ey}i sém^enⁱ m^e. Shw^əh^əl'e nàmbajyiini lage sí n-pa pi ta. Lire ká mpyi, jw^əm^eeni pi maha lwó, na pire sí raa báare Kirisita kann'á ke, pi sí lire k^ège si kàntugo wà u á.

13 M^a bára lire na, mu aha a pi m^{ey}i sém^enⁱ, pi sí n-pyi sàafee s'a jaare pyenyi ná yiye shw^əh^əl'e laaga baa, là mpyimbaa. Lire kanni bá m^e, pi sí n-pyi jwuñyahamafee, s'a pi jw^əyi leni sùpyire sannte jwumpe e, s'a jwuñjwumbaampe yu mû.

14 Lire kurugo mii la ny^e leñkwucipyire ti nàmbaya jyè†, pi i pyili si, pi i yákili yaha pi pyenyi na sèl'e, bá wuu zàmpœenbií si mpyi pi àha ñkwò tìgire cyaga ta wuu na m^e.

15 Mii na mpe jwumpe yu naha na ye leñkwucipyire tà à kàntugo wà Kile kun'á m^a kwò, maa ntaha Sitaanniñi jw^əh'i.

16 Dánafeebii shw^əh^əl'e, ceenji wà cìnmpyicyee ká mpyi leñkwucyee, ur'á yaa u pi tugure lwó, leñkwucyeebii pi ny^e piye kanni na ke, bá dánafeebii kurunjke si mpyi si já njyére ná pire e m^e.

* **5:10** Lire tèni i, nàmp^ənñ^ə n'a mpyi a pa mu yyére, mu mpyi maha biliñi wà pyi u à u tooyi jyé. Lire na mpyi bilibii kapyii. † **5:14** Lire teenni i, wà fànha mpyi leñkwucyeebii na m^e. U poonji kwuñkwooni kàntugo, cyage k'à táan u á ke, u mpyi maha sà nàmbage lèñ^e wani.

Dánafeebil'à yaa pi a pi kacwənribii pêre

¹⁷ Dánafeebii kacwənribii pi nyε na pi báaranji pyi na jwəge ke, pire pi à yaa ná pèente e, yii yáha pire na sèl'e, mpiimu bá pi à piye pwə Kile jwumpe njwuŋi na ke, pire kajyεe na.

¹⁸ Naha kurugo yε y'à jwo Kile Jwumpe Semεŋi i na:
«Mu aha a sùmaŋi bwùun ná nìiyi i si u pyàŋi wwû,
mu nyε a yaa mu u yi jwɔyi pwə mε‡.»

Yí mú à jwo Kile Jwumpe Semεŋi i na:
«Báarapyiŋ'à yaa ná u sàraŋi i§.»

*Nde Timoti à yaa u pyi wà ha dánafeebii
kacwənribii wà cêege u á ke*

¹⁹ Wà ha dánafeebii kacwənribii wà cêege kani là na, ná shiin shuunni taanre nyε a lire kani nya maa li jwo mu á mε, ma hà ndá li na mε.

²⁰ Kacwənribii pi nyε na kapegigii pyi ke, pire yεrε pi sanmpii nyii na, bà pire mū si mpyi s'a fyáge si kàntugo wà kapegigii na mε.

²¹ Mii sí yi jwo n-waha mu á, Kile ná Yesu Kirisita ná u mèlekεebii niŋcwənribii nyii na, na mu à yaa mu u maye waha maa nyii karigii puni pyi. Mu à yaa mu u sùpyire puni cù cùŋkanna niŋkin na, ma hà sùpya pwɔŋjø sùpya na mε.

²² Ma hà funjke wýèεŋε si ma cyeyi taha sùpya nyùŋjø na si u pyi dánafeebii kacwənribii mε. Shinnji u nyε na kapegigii pyi ke, ma hà ñgwò ná urufol'e mε, mu à yaa mu u pyi ná zòvyinre e tèrigii puni i.

²³ Ma hà raa lùtiige kanni byii mε, ta εrezen sinmpe nimbilere byii ma funjjaŋke kurugo, bà

‡ 5:18 Duterenəmu 25.4
24.14-15

§ 5:18 Levitiki 19.13; Duterenəmu

mu si mpyi si ncùuñø mε, naha na ye mu nyε na ncùuñi na ntahali mε.

²⁴ Pii na nyε wani, pi kapegigii maha ncè, mà li ta wà sàha ñkwò a pi yíbe mε. Pii wogii sí na nyε wani cyire maha ncè pi yíbeñkwooni kàntugo na.

²⁵ Amuni li mú nyε kacenñkii nyε na jà a ñwøhø mε, cyi mée ká mpyi cyi sàha ñkwò na naa mε, cyire sì n-kwôro ncèmbaa mε.

6

Dánafeebii pi nyε bilere e ke, pir'à yaa pi a pi nyùnufeebii pêre

¹ Bilibil'à yaa pi a pi nyùnufeebii pêre, bà sùpyire si mpyi t'èha raa Kile mège këege, si wuu kàlañi pyi laaga baa mε.

² Pi nyε a yaa pi a pi nyùnufeebii nwø kwùun, na pire na nyε cìnmpyii mà tåanna ná Kile kuni i mε. Nka pi bá à yaa pi a báare pi á sèl'e, naha kurugo ye mpiimu á pi nyε na báare ke, pire na nyε ntàannamadanafee.

Cyire karigii jwo a waha dánafeebil'á.

Cyelentiibii kafinivinibii ná nàfuuñi kani

³ Wà ha a kàlañi wabere kaan sùpyir'á ñgemu u à kàntugo wà wuu Kafooni Yesu Kirisita kàlañi njcenñi ná Kile kun'á ke,

⁴ urufoo na uye pêre tawage e, u nyε a yafyin cè mε. Jwujyahamafoo u nyε u wi. U maha kàshige kwùun jwumpe laaga baa wumpe nyùñø taan, cyire karigii maha ma ná yíncyegé ná yoge ná cyàhigii ná sònñjopeere

⁵ ná nàkaante tegelé baa woore e sùpyire shwøhøl'e. Pire cyelentiibii funnyi nyε a nwø

mε, pi nyε na sèenjì naa sahaŋki mε. Pi na sônnjì na Kile kuni na nyε nàfuutakuro.

6 Sèenjì na, Kile kuni na nyε nàfuu li jaaraafeebil'á, ná pi cyeyaay'á pi funjyì jníjε.

7 Wuu canzege, wuu nyε a pa ná yafyin i mε, wuu canŋkwuge wuu mú sì n-kàre ná yafyin i mε.

8 Lire e yalyire ná vâanjyi ká mpyi wuu á, yir'á yaa yi wuu funjyì jníjε.

9 Mpiimu la ku nyε si mpyi nàfuufee ke, pire maha piye le kapiegigii jwɔge e. Sitaanniŋi maha pi cû bà yatɔegɔ maha ncû kànhanja na mε. Pi nyii karigii nimpegigii ná laaga baa wogigii cyi maha pi wuuni kèegε feefee.

10 Naha kurugo yε nàfuunji lage ku maha kapiegigii shinji puni sini, u lag'á pì ta, ka pi i fworo Kile kuni i, maa piye le kyaage e.

Poli à Timoti yεrε

11 Nka Timoti, mu u nyε Kile sùpya ke, laaga tɔɔn cyire karigii puni na, ma a maye waha katiigii mpyinji na Kile yyahe taan. Fàンha le ma a maye pwɔ Kile na, ma a mpyi dánasupya, ma a ma shinjεebii kyaa táan may'á sèl'e, ma a maye waha Kile kuni jaaranjì i, ma a mpyi jñumpiñefoo.

12 Ta Kile kuni zhìŋji njcénŋji leni. Shìŋji ninjkwombaŋi ta, uru kurugo Kile à mu yyere, ka mu u uru jwumpe jwo, maa li cyée na mu na Kile kuni jaare, shinjyahara a lire kani lógo maa li nyà.

13 Nyε mii sí yi jwo n-waha mu á, nyii yaayi puni Davoonjì Kile nyii na ná Yesu Kirisita nyii na, ñgemu u à sèenjì jwo Pənse Pilati á ke,

14 mu à yaa mu u Kile tÙnnture kurigii puni jaara. Ma hà tìgire cyaga yaha ku ta ma na mè, fo mà sà yaa ná Kafoonji Yesu Kirisita cannuruge e.

15 U sí nûru n-pa Kile nyii tère e, Kileñi u nyé yaayi puni jùñjø na ke, uru u nyé yyeñjke fooñi, kileñi wà saha nyé uru kàntugo mè, uru u nyé saanbii puni Saanñi, kafeebii puni Kafoonji.

16 Uru kanni u nyé Kileñi nyii wuñi tèekwombaa; cyage e u nyé ke, kuru cyage bëenmpe mpèeñi kurugo, sùpya sì n-jà n-file u na mè, sùpya nyii sàha u nya mè, sùpya nyii mú sì n-jà u nya mè. Pèente ná sínji u pyi u wuyo, fo tèekwombaa. Amiina!

Nde nàfuufeebil'à yaa pi pyi ke

17 Yi jwo nàfuufeebil'á na pi àha raa piye pêre si pi cyeyi taha pi nàfuunji na mè, naha na ye nàfuunji na nyé yakwøgo. Pi à yaa pi pi cyeyi taha Kile na, uru u sí yaayi puni kan wuu á, si wuu funþyi jíñje.

18 Yi jwo pi á na pi a kacennji niþyahagii pyi tèrigii puni i, pi àha mpyi cyenþarafii mè, pi raa pi cyeyaayi yà kaan sùpyir'á ná funñø niñkinñi i.

19 Pi aha a lire pyi, pi sí nàfuu nimbwo ta nùmpañja, nàfuunji sèe wuñi nivwønhømbaanji ná shìñji niñkwombaañji.

Poliyerege nizanjke Timoti á

20 Nyé mii jyanji Timoti, tÙnnture Kile à le mu cye e ke, ti cû ná ma cyeyi shuunniñji i. Jwumpe laaga baa wumpe p'à kàntugo wà Kile kun'á ke, maye kàanmucya puru ná nàkaante jùñjø baa woore na. Pìi maha cyire karigii sôññi na jncè, mà li ta sèe bà mè.

21 Pìl'à jwo na pir'à jncèñji ta amuni, mà li ta pi à fworo Kile kuni i.

1 TIMOTI 6:21

xvii

1 TIMOTI 6:21

Kile u jwɔ yii na, u u jwó le yii á.

KILE JWUMPE SEMEJI JWUMPE NINTANMPE

New Testament in Senoufo, Supyire Farakala; spp

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Supyire Sénoufo (Sénoufo, Supyire)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Senoufo, Supyire

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
9c94658e-b59d-5cd7-bd2e-4e0770667d41